DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XLII. ZATURDAG den 23sten DECEMBER 1854. No. 51.

Curaçao den 1 December 1854.

Aan de Redactie
van de Curaçaosche Courant.

MYNHEER DE REDACTEUR!

Ik neem de vryheid UEd. nevensgaande bydrage, handelende over het ontstaan van Epidemiën op dit eiland, ter plaatsing in Uw geacht weekblad aan te bieden.

UwelEd. dienstwillige dienaar,
G. A. L. FERGUSON,
Offic. van Gez. 2e. kl.

(Vervolg en slot van No. 49.)

De gelegenheid gevende oorzaken der epidemie van 1841—1842 waren volgens den Heer Schorrenberg, de scherpe noord en noordooste winden, welke toen heerschten en vergezeld gingen van koude regenvlagen en daardoor veroorzaakte temperatuurs veranderingen; verders de meer dan gewone vermoeijenissen, welke het scheepsvolk by het lossen en laden op en aftuigen der brik gedurende eene maand heeft moeten doorstaan, waardoor zy meer dan anderen den invloed der weersgesteldheid hebben ondervonden. Het is te betreuren dat men hier omtrent de naaste oorzaak der ziekte het gevoelen mist van dezen ondervindingryken geneesheer, die meermalen de gele koorts met goede resultaten behandeld heeft.

De Heer de Jongh verdeelde in zyn bovengemeld verslag, de oorzaken in voorbeschikkende, gelegenheid gevende en dadelyk werkende. Voor de voorbeschikkende neemt hy aan: de in December van den voorgaanden en in January en February van dat jaar meestal geheerscht hebbende vochtige noorde en noord noordooste winden. Voor de gelegenheid gevende hield hy het onttuigen en geheel ledig maken van de brik Merkuur, en voor de dadelyk werkende het inademen van schadelyke gassoorten, welke door het geheel ledig maken van het schip, overal in hetzelve verspreid werden, en mikroskopische diertjes, die ook door de ademhaling in het bloed kunnen komen.

De hier aangenomene voorbeschikkende oorzaak verliest veel van hare waarde, wanneer men bedenkt dat Curaçao zoo wat tusschen de streek van den Noordoost passaat en die der veranderlyke winden ligt, waar de noord en noordooste winden dikwyls met verschillende snelheid waaijen; terwyl dit eiland toch eene bewezen gezonde plaats is.

De meer dan gewone vermoeijenissen, welke het scheepsvolk moest uitstaan door het op en aftuigen, enz. van het schip, en de onbestendige weersgesteldheid zullen zeker medegewerkt hebben om de ziekte voort te brengen; doch de gestelde dadelyk werkende oorzaak is al te hypothetisch om aangenomen te kunnen worden.

Deze verschillende oorzaken kunnen niet van toepassing zyn op de thans heerschende ziekte omdat

1. de tegenwoordige epidemie niet begonnen is in de époque de la fraicheur, gelyk de vier eerstgenoemde epidemien; maar in een tyd van lang aangehouden hebbende droogte; de luchtgesteldheid en vooral de luchtstroomen verschillen thans van die, by de twee beschrevene epidemien waargenomen; terwyl de 4e. epidemie 14 maanden onder verschillende weergesteldheid heeft aangehouden.

2. voor het heerschen dezer ziekte geen onttuigen en ledig maken van schepen heeft plaats gehad, waardoor

3. de genoemde dadelyk werkende oorzaak van zelve vervalt.

Op dit eiland vindt men geene bosschen, geene moerassen, geene stroomen, die in zee uitmonden, geene vulkanische uitdampingen of andere werkingen.

Het zoude een nutteloze arbeid zyn te trachten het ontstaan van de gele koorts te Curaçao, uit tellurische of miasmatische invloeden te verklaren. Ook vinden wy nergens voldoende reden om te gelooven dat die ziekte alhier aangebragt wordt; en uit het hiervoren vermelde aangaande de epidemien hebben wy gezien, dat alleen vreemdelingen en wel die nog geen lang verblyf in de kolonie hadden, door de gele koorts werden aangetast; dus kan men met reden aannemen dat de invloed van het tropisch klimaat, en der medewerking van veranderlyke weersgesteldheid en luchtstroomen tot het ontstaan der ziekte alhier bydraagt.

„ Wie van klimaat verandert en zich naar een verwyderde luchtstreek begeeft, vangt een nieuw en ander leven aan, stelt zich bloot aan het gevaar, ja wat meer is aan de noodzakelykheid van eene omwenteling in zyn geheel wezen door te staan, eene soort van ommekeer in zyn wyze van bestaan te ondervinden; en deze reeks van inwendige veranderingen, waardoor de bewerktuiging van den nieuw aangekomene zich langzamerhand voegt en buigt naar den ongewonen toestand en ten laatste met de nieuwe omgeving geheel in evenwigt en overeenstemming komt, noemt men acclimatisatie.”—(Oesterlen, gezondheidsleer)

Slechts wanneer deze acclimatisatie geleidelyk geschiede, doordien de nieuw aangekomene zyne levenswyze doelmatig inrigt; opgeruimd en sterk van geest blyft, zoodat schrik noch vrees voor ziekte haren verlammenden invloed op hem uitoefenen; zich niet blootstelt aan de doordringende werking der zon, noch aan groote vermoeijenissen van ligchaam of geest; altyd zorgt voor reinheid van lyf en kleeding, en zich wacht voor uitspattingen, alsdan zal die omwenteling in zyn organismus plaats kunnen hebben zonder gewigtige, ja zelfs dikwyls zonder merkbare storingen.

Ik behoef niet te zeggen dat vele dezer gunstige voorwaarden by den matroos en soldaat gemist worden; daarom staan deze menschen ook meer bloot aan klimaat ziekten; en toch worden zy alhier wel ziek, maar hebben zeldzaam te vreezen voor dien hoogen graad van organische storing, welke in de West Indien gele koorts genoemd wordt; want zoo verre ik weet is voor 1839 deze ziekte het laatst in 1821 waargenomen en tusschen de hier vermelde 3e. en 4e. epidemie ligt een tydvak van byna 10 jaren.

Dit zeldzaam voorkomen van de gele koorts alhier moet worden toegeschreven aan den meest altyd gunstigen gezondheidstoestand van dit eiland. De reden waarom zy somtyds verschynt kan alleen door middel van de gezondheidsleer, in haren ruimsten omvang toegepast, opgespoord worden.

Na overweging van al het voorgaande kom ik tot het besluit, dat de gelegenheid gevende oorzaken der tegenwoordig heerschende ziekte *gedeeltelyk* bestaat in de uitwerking van het tropisch klimaat op de bewerktuiging der nieuw aangekomenen; doch *meer* in het aanwezig zyn van ongunstige omstandigheden, welke hunne geleidelyke acclimatisatie tegenwerken; want de mensch kan zich anders in alle wereldstreken, zy mogen noch zoo verschillen, acclimateren.

De stofwisseling plaats ieder organisch ligchaam, zoo ook de mensch in een noodzakelyk verband met de wereld, die hem omgeeft; hy ontleent uit haar niet alleen voedsel, maar vindt in haar ook zyne levensprikkels, bewegings magten, welke zyne eigene levenswerkzaamheid opwekken. Door eigene vermogens is hy in staat gesteld ook de nadeelige invloeden dier omgeving te verdragen en te overwinnen; mits zy niet te hevig of te aanhoudend voortwerken. Die vermogens behooren tot het vegetatief leven en zyn eene uitdrukking van de organische of levenskracht, ook wel algemeene organisch vezel bewegingskracht genoemd. (*) welke de voornaamste algemeene eigenschap der bewerktuigde ligchamen is, en in hetzelfde wezens dierlyk gewyzigd wordt door middel der vegetatieve zenuwen, waarvan zy geheel afhankelyk wordt. De vegetatieve zenuwen met de nervus sympaticus als centraal deel zyn dus de organen, waardoor de levenskracht in de verschillende deelen van het dierlyk organismus hare werkzaamheid toont.— Zy beheerschen de dierlyke scheikundige verbindingen, de stofwisseling en alle verdere verrigtingen, welke tot de ontwikkeling en het onderhoud, zoowel van ieder deel afzonderlyk, als van het geheele organismus behooren; waar haar invloed ongestoord blyft, zullen de algemeene physische en scheikundige wetten niet boven de dierlyk gewyzigde de overhand bekomen. Zullen dus atmospherische of tellurische magten ziekten voortbrengen, dan moeten zy eerst de vegetatieve zenuwen zelve aantasten en hare vrye werkzaamheid belemmeren; zy kunnen dus primair geenen verderfelyken invloed op het bloed uitoefenen en deszelfs menging qualitatief veranderen; noch op de galafscheiding nadeelig werken zonder primitief lyden der vergetatieve zenuwen. „ „ „ „

Wanneer men deze bewering op de gele koorts toepast, dan vloeit hieruit voort dat, aan welke oorzaken men haar ontstaan ook toeschryve, hare naaste oorzaak of het wezen der ziekte steeds zal zyn eene aandoening van het vegetatief zenuwstelsel; deze aandoening kan in het begin slechts tegennatuurlyke terugwerkingen op de schadelyke indrukken zyn; doch spoedig zal zy in weefsel veranderingen overgaan, (†) waardoor de organische kracht gewyzigd, verminderd en ten laatste uitgedoofd wordt (de dood). Dit beloop kan in zeer korten tyd plaats hebben; zoodat men volgens Canstatt in snel doodelyk eindigende gevallen van gele koorts in het lyk slechts geringe of geene ziekelyke veranderingen vindt. (‡) Welke bepaalde anatomisch pathologische veranderingen de mikroskopische elementen van het vegetatief zenuwstelsel by gele koorts ondergaan, weet ik niet. Rokitansky zegt in zyne pathologische anatomie, Nederd. vertaling 1e. Dl. bl. 818, dat vaatovervulling der zenuwknoopen in het eerste tydperk der Iliotyphus, in het beloop der Cholera en van de Cholera typhus bestaat; verders dat deze vaatovervulling soms tot bloeduitstorting stygen, welke men by genoemde toestanden in de zenuwknoopen als ecchymosis of als kleine ronde gierstkorrelgroote of gestremde bloedplekken aantreft. Deze toestanden der zenuwknoopen zullen ook by gele koorts aanwezig zyn.— Cartwright (§) heeft in gele koorts lyken alle zenuwknoopen, de daaruit ontspringende zenuwen en hare takken scharlaken tot zwartrood gekleurd gevonden; en ik heb gedurende deze epidemie, het lenden gedeelte van den nervus sympaticus en de plexus solaris van eenen aan de ziekte overleden matroos onderzocht en de knoopen zoowel van den sympaticus als van de plexus solaris in dien toestand van hyperaemie en ecchymosis gevonden.

De qualitatieve veranderingen van het bloed, de gewyzigde galafscheiding, de ophoopingen van bloed in de edele organen;

(*) Zie het opstel van Dr. J. W. E. de Man over de levenskracht in het prachtische tydschrift van Dr. Ali Cohen, 2e. jaargang bl. 301.

(†) De electrische strooming, welke gedurende het leven tusschen de zenuwscheede en het zenuwmerg plaats vindt, zal waarschynlyk op het ontstaan van deze ziekelyke veranderingen invloed hebben.

(‡) In deze gevallen is het zenuwknoopstelsel zeker niet onderzocht geworden.

(§) Zie handboek der geneesk. kliniek van Canstatt 2e. Deel 1e. afl. bl. 404.

de pathologisch-anatomische veranderingen der slymvliezen, van de lever, milt, nieren enz., de bloeduitvatingen, de petechiae zyn allen slechts gevolgen van het lyden van het vegetatief zenuwstelsel, welke niet meer in staat is de organische huishouding behoorlyk te regelen. Maar de beschouwing der ontleedkundige kenmerken, verschynselen en behandeling der gele koorts, behooren niet tot de taak, welke ik my voorgesteld heb; het was my slechts om de oorzaken der tegenwoordig heerschende ziekte te doen. Boven heb ik aangetoond dat hare gelegenheid gevende of aanleidende oorzaak, gezocht moet worden gedeeltelyk in de uitwerking van het tropisch klimaat op de bewerktuiging der nieuw aangekomenen, doch meer in het bestaan van ongunstige omstandigheden, welke hunne geleidelyke climatisatie tegenwerken; thans meen ik ook genoegzame gronden aangegeven te hebben, om vast te stellen, dat by deze heerschende ziekte het eerste ziek worden door middel der vegetatieve zenuwen plaats heeft; dat de naaste oorzaak of het wezen der ziekte, bestaat in tegennatuurlyke terugwerkingen van het vegetatief zenuwstelsel op de schadelyke invloeden, welke spoedig door weefsel verandering van dat zenuwstelsel gevolgd wordt.

Ik besluit deze proeve met den wensch dat zy eenigzins moge bydragen tot de kennis van het ontstaan der te Curaçao heerschende epidemien.

KOLONIALE SECRETARY.

Aanzoek voor Manumissie.

EERSTE AFKONDIGING.

1854.

No. 53. Nov. 30. van de slavin *Hermina*, oud 58 jaren, dochter van *Eva*, toebehoorende aan den boedel van wylen den *Abraham de Meza.*

„ 54. Dec. 21. van den slaaf *Louis*, oud 42 jaren, zoon van *Aldersina*, toebehoorende aan *H. van der Meulen* en *J. A. Jesurun.*

„ 55. „ „ van den slaaf *Jan Hendrik Petrus*, oud 54 jaren, zoon van *Maria Ursula*, toebehoorende aan wylen *Isaac de Brot.*

„ 56. „ „ van [illegible] meisje *Sella*[illegible], oud [illegible] jaren, [illegible] *Henriette*, toebehoorende aan *E. Ecker.*

De Koloniale Secretaris,
J. SCHOTBORGH Hz.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 22 December 1854.

NAMENS den Heer Gouverneur s. i. wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 30 dezer, als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 11½ oncen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op pœne als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,
J. SCHOTBORGH Hz.

ADMINISTRATIE van FINANCIEN.

Publieke Inschryving

WEGENS den verkoop van meer of min 10,000 *lb. roodverwhout, afkomstig van Bonaire*, te bezigtigen in 's Lands Magazyn alhier.

De genen, die daarin gading hebben, gelieven zich by beslotene biljetten van inschryving ter opgemelde Administratie te vervoegen, alwaar die biljetten zullen worden aangenomen op aanstaanden Woensdag, den 27 dezer, uiterlyk tot en met het vallen van het middagschot.

De belanghebbenden worden verzocht om by de opening der biljetten tegenwoordig te zyn of wel zich daartoe door iemand anders te doen vertegenwoordigen.

Curaçao den 22 December 1854.

De waarnemende Administrateur van Financien,
GORSIRA.

ZYNER Majesteits Brik DE LYNX, op den 4den January aanstaande naar St. Thomas zullende vertrekken, zoo zullen er voor die gelegenheid brievenzakken voor Europa en de West Indie worden opgemaakt, datum en uur van sluiting nader te bepalen.

Curaçao den 22 December 1854.

De Commis, belast met de Post-directie,
JOHN C. GAERSTE.

Lyst van de ter Koloniale Secretary liggende onafgehaalde brieven, aangebragt sedert de laatste acht dagen.

C. G. Meggl.	M. Curiel.
Luis Riveira, 2.	Ad. Nouel.
J. P. Croes, 2.	Eny Vos.
Dr. Zeppenfeldt.	Baron Marc Guillaume
J. Alsp.	de Tour.
Is. N. De Castro.	

Curaçao den 22 December 1854.

De Commis, belast met de Post-directie,
JOHN C. GAERSTE.

LOTERY

ten behoeve der Maatschappy " HULPBETOON by HUISSELYKE ARMOEDE."

DE ondergeteekenden maken hierby aan het geëerde publiek bekend, dat de eerste trekking, die op den 28 dezer maand bepaald was, tot 1 Maart is uitgesteld geworden.

Curaçao den 22 December 1854.

J. J. NAAR, Penningmeester. A. CURIEL, Commissaris.

TE KOOP

By AUGUST MULLER,

Mahognie en Cederhout, wp. en pp. planken, Cederplanken, Prinsessen Bier by manden van 50 kruiken, Oude Rum by damejeannen, Madera wyn by kisten van 24 flesschen, Old Champain Cognac by kisten van 12 flesschen, enz.

, *GETROUWD.*

G. J. DE JONCHEERE
EN
M. H. L. DE QUARTEL.

Curaçao den 13 December 1854.

, *GETROUWD.*

GEORGE HENRIQUES
EN
POPOT URANIE JESURUN.

Curaçao den 20 December 1854.

Strekkende deze ter kennisgeving aan familie, vrienden en bekenden.

CURAÇAO.

Vaartuigen in- en uitgeklaard in de laatste [illegible]

INGEKLAARD.—*December.*

15 ned. boot Dos Hermanos, Thielman, Bonaire.
ven. bark Eliza, Thodé, Bonaire.
„ golet Margaritha, Jimon, Maracaibo.
18 ned. boot Twee Zusters, Hart, Bonaire.
„ golet Prudencia, de Jongh, Bonaire.
„ „ Curaçaosche pakket, van der Singel, Pto. Cavello.
deens. brik Major Wolff, Brodersen, St. Thomas.
ned. boot Martina, van Grieken, Bonaire.
ven. golet Amable Mita, Martinez, Pto. Cavello.
19 ned. bark Silania, Flemming, Aruba.
„ golet Reneta, Ruiz, Maracaibo.
„ „ Monte Cristo, Kogen, Maracaibo
20 „ „ Aruba, Tromp, Cumarebo.
„ „ Esther, Capriles, Rio Hacha.
21 „ bark Gezaghebber Boyé, Vos, Bonaire.
22 ven. golet Victoria, Olivares, Cumarebo.
ned. „ Barbolina, Wolfshof, Bonaire.
sp. „ Cumba, Trilla, Pto. Rico.
ned. „ Ciro, Prince, Maracaibo.

UITGEKLAARD.—*December.*

15 ven. golet Margaritha, Jimon.
16 ned. boot Dos Hermanos, Thielman.
18 sp. brik Vitoria, Villalonga.
ned. golet Cuatro de Marzo, Penso.
19 „ bark Silania, Flemming.
ven. golet Amable Maria, Albertus.
sp. „ Perla, Ortiz.
ned. „ Johanna, Neuman.
„ „ Prudencia, de Jongh.
20 „ boot Twee Zusters, Hart.
ven. bark Eliza, Thode.
ned. golet Curaçaosche Pakket, van der Singel.
21 n. gr. „ Esperanza, Cruz.
fr. brik Malherbe, Fouache.
22 ned. golet Aruba, Tromp.

Uit het Algemeen Handelsblad tot den 14 November jl.

AMSTERDAM, 5 *Nov.* Wy hebben een schamper vaarwel, van de Russische zyde aan de vloot der geallieerden by haar vertrek uit de Oostzee, medegedeeld. Het Engelsche ministeriele avondblad bevat eenige regelen, die men gevoegelyk als antwoord hierop kan beschouwen:

" Kunnen roemvolle daden niet als eene overwinning geprezen worden, omdat zy zonder bloedvergieten hebben plaats gehad?— Verdient sir Ch. Napier geen dank, omdat hy zyne schepen onbeschadigd te huis gebragt heeft, en byna zonder grooter verlies van manschappen, dan 't welk zou hebben plaats gehad, indien de vloot onze kusten niet verlaten had? De waarheid is, dat de Oostzee-vloot den vyand groote schade heeft toegebragt. De prachtige vloot van den Keizer van Rusland is gedurende den geheelen zomer opgesloten gehouden en nutteloos gemaakt, zonder dat zy zich in de nabyheid harer vyanden durfde vertoonen. Eene belangryke sterkte der Russen is vernield, zonder dat een eenig onzer groote schepen daarby behoefde werkzaam te zyn. De zeehandel tusschen Rusland en zyn noordelyke naburen is vernietigd geworden, en de Russische vlag heeft hare heerschappy verloren. By dat alles is door de tegenwoordigheid der geallieerde vloten in de Oostzee een vyandelyk leger van 140,000 man werkeloos gehouden. Terwyl aanhoudend vrees bestond voor een aanval, zyn de troepen, welke anders naar de Krim of naar de Vorstendommen gezonden zouden hebben kunnen worden, in de noordelyke streken teruggehouden, en zyn de Russische zeelieden en mariniers genoopt geworden om werkeloos en vadsig hun tyd door te brengen in de tegenwoordigheid van een vyand, dien zy niet in de open zee durfden ontmoeten.

" De vermeestering van Bomarsund beduidt weinig, in vergelyking met den slag by Alma of met den marsch naar Balaklava; maar zy heeft doen zien, dat granieten borstweringen niet bestand zyn tegen de artillerie van de geallieerden, en dat noch Sweaborg, noch Kroonstadt, behalve door hunne positie, sterker zyn dan de kleinere vestingen. Men kan het daarom aannemen, dat onze opperbevelhebber den aanval op de overige hooggeroemde sterkten des vyands om andere redenen heeft verschoven, dan hem door sommigen te last gelegd worden. Gesteld, dat Sweaborg en Kroonstadt vermeesterd waren, zouden wy dan den veldtogt hebben kunnen voltooijen door een marsch naar Petersburg? De verovering van die vestingen zou kwalyk tot iets anders hebben kunnen dienen, dan na reeds verkregen is zonder stryd, en de ondervinding, welke in den bloedeloozen veldtogt is opgedaan, zal de overwinning gemakkelyker, zoo niet zekerder maken, wanneer de zeeën op nieuw voor de vloten en de legers der geallieerden geopend zullen zyn."

Uit Petersburg schryft men, dat aldaar eenige Minié-buksen en patronen van wege prins Mentschikoff zyn ontvangen en dat onverwyld aan de geweerfabrieken te Tula bevelen zyn gegeven, om zulke geweren te vervaardigen. Gelyk men weet, heeft prins Mentschikoff in zyn legerberigt aan dit wapentuig de groote verliezen en dus ook de nederlaag in den slag aan de Alma toegeschreven.

PARYS, 25 *Oct.* Men weet, dat aller aandacht op Sebastopol gevestigd is. De algemeene nieuwsgierigheid naar al wat het beleg dezer vesting betreft is ten hoogste gespannen en naar het schynt zyn de dagbladen, de stoom, de electriciteit, de dansende tafels, zelfs de Tartaarsche depêches nog niet voldoende om deze nieuwsgierigheid te voldoen en heeft men daarom zyne toevlugt genomen tot een nieuw middel, te weten tot het somnambulismus. Men verzekert, dat te Orleans eene slaapwandelaarster is geraadpleegd, en dank zy hare clairvoyance, heeft deze de krygsoperatien der belegerden, zoo verhaalt men, bygewoond en is zy in staat geweest byzonderheden dienaangaande mede te deelen. Zy heeft de vesting zien beschieten, haar in brand zien staan, bestormen en ten slotte innemen. Den 20sten October is Sebastopol, volgens het zeggen der somnambule, ingenomen, na eene kanonnade, welke 5 dagen geduurd heeft. Tot den 5 Nov. heeft de inneming echter nog niet plaats gehad, de somnambule is niet gelukkiger met hare nieuwstyding dan in der tyd de beruchte Tartaar.

Men begint te Parys den staatkundigen stand van zaken uit een eenigzins gunstiger oogpunt te beschouwen. De generaal Létang, die, zoo als men weet, met eene militaire zending naar Weenen belast is, schryft, dat hy tot de vaste overtuiging gekomen is, dat de Oostenrykers slechts op eene gunstige gelegenheid wachten, om tegen de Russen te veld te trekken. Te gelyk verneemt men uit Berlyn, dat de Pruisische regering, in weerwil van hare sympathieën voor Rusland, ten slotte toch van staatkunde zal moeten veranderen. De baron v. Budberg schryft ten minste aan den Heer von Kisseleff, dat het Pruisische hof zich wel is waar tot nu toe zoo goed mogelyk gehouden heeft, doch dat het ten slotte waarschynlyk den aandrang van geheel Duitschland zal moeten volgen.

Uit Berlyn meldt men, dat een adres uit ruim honderd namen der zoogenaamde ridderparty aan den Koning is ingediend, om hem dringend te verzoeken zich aan Rusland aan te sluiten. De Koning moet echter dit verzoek bepaald van de hand hebben gewezen.

Men wil weten, dat te Parys tusschen de Jena-brug en de brug der Invaliden eene nieuwe brug zal worden gebouwd, welke den naam zal dragen van brug der Alma.

In het kamp van Boulogne wint de overtuiging meer dan ooit veld, dat in het toekomende jaar een veldtogt in Europa zal geschieden, dat de Keizer alsdan het opperbevel over het leger in persoon zal aanvoeren, en dat onder hem de generaal Schramm het bestuur daarover zou leiden.

Het regeringsblad zegt, dat de Keizer, het schoone gedrag van Prins Napoleon in den slag aan de Alma willende beloonen, hem heeft vergund de militaire medalje te dragen.

De regering van Frankryk heeft den toestand der Russische krygsgevangenen van Bomarsund aanmerkelyk verbeterd. De officieren ontvangen 100 francs, de hoofd-officieren 200, de generaal majoors 250, de luitenants generaal 333 frs. per maand. De vrouwen der officieren, van welken rang ook, ontvangen 50 frs. 's maands.

Londen, 10 *Nov.* Men is door het gansche vereenigde ryk thans druk werkzaam met het oproepen der militie, ten einde in geval van nood al het krygsvolk naar het tooneel des oorlogs te kunnen zenden.

— De *Times* behelst een betoog, hetwelk strekt om de menigte tot geduld aan te sporen. Volgens dat blad, kan de belegering van Sebastopol zeer wel tot 1 December aanhouden, maar mag men er staat op maken, dat de vesting ten laatste zal worden ingenomen. De schryvers van dat blad beweren, dat de belegering lang duurt, maar dat zulks natuurlyk is, en men slechts de aandacht op andere belegeringen behoeft te vestigen, zoo als op die der citadel van Antwerpen, welke door een *handvol* Nederlanders tegen een magtig leger, met al zyn materieel en uitmuntende genie-officieren, gedurende 7 à 8 weken is verdedigd.

— In hier te lande ontvangen brieven uit het legerkamp voor Sebastopol worden nu en dan zonderlinge voorvallen medegedeeld; zoo meldt thans een der brieven als een blyk van moed en gevatheid, dat, toen op 15 Oct. eene bom in eene Engelsche battery neder kwam, kapt. Peel haar oogenblikkelyk met beide handen opnam en over de borstwering wierp, waar zy barstte zonder schade te veroorzaken. De Russen verdienen meer bewondering wegens hunne dapperheid en krygskundige bekwaamheid, dan de Fransche en Engelsche nieuwsbladen hun tot nu onlangs hebben toegekend. Als een bewys van hun juist pointeren, zegt een brief, dat de Russische artilleristen verscheiden achtereenvolgende keeren hunne kogels in den mond der Britsche kanonnen hebben geschoten, waardoor deze onbruikbaar werden.

— Het gouvernement is zóó verlangend om de dryvende batteryen tegen het volgende voorjaar gereed te hebben, dat de levering der daarvoor benoodigde 2000 ton yzeren platen van 4½ duim dikte, eene waarde hebbende van 60,000 £, is verdeeld geworden over yzerfabriekanten van Glasgow, New-Castle, Lowmoor en andere plaatsen in het noorden van Engeland.

— Het gouvernement heeft last gegeven tot den bouw van nog 120 kanonneerbooten, die elk twee kanonnen van zwaar kaliber moeten voeren, alsmede 40 dryvende batteryen, ieder voerende 70 stukken geschut, die bestemd zyn om in het volgende voorjaar tegen Kroonstad te worden aangewend.

— Het gouvernement heeft by eene geschutgietery van Halifax 100 stukken kanon besteld, die kogels van 94 pond zullen moeten schieten, naar de uitvinding van Lancaster. Behalve deze order heeft dezelfde gietery nog eene andere, welke zy by afleveringen van 18 kanonnen 's weeks ten uitvoer brengt.

— Men verzekert, dat de Britsche vloot in de Oostzee in het volgende jaar zal worden gecommandeerd door Sir Edmond Lyons.

— Op de groote fabriekwerf der HH. Scott Russell te Millwal wordt thans voor de Oostersche stoombootmaatschappy een yzeren stoomschip van ongekenden omvang gebouwd, zullende het niet minder dan 700 voet lang en ruim 25,000 tonnen groot zyn.

— Al de officieren van het schip Investigator, hetwelk de noordwestelyke doorvaart in de Yszee heeft ontdekt, zyn eenen rang bevorderd, te rekenen van den dag der ontdekking, 26 Oct. 1850.

Men spreekt van eene expeditie, welke eerlang officieel aangekondigd zal worden en welke Rusland een gevoeligen slag moet toebrengen. Er zou namelyk een Engelsch-Fransch eskader naar het noorden van Amerika vertrekken, om de Russische vestingen aldaar te vernielen. Rusland heeft in die wateren twee fregatten van 24 kanonnen, een korvet en twee stoombooten. Deze schepen zullen wel een buit der geallieerden worden, omdat men aldaar volstrekt niet verdacht is op zulk eene expeditie. Het Fransche eskader zoude onder het bevel staan van den admiraal Febvrier de Pointes, die thans kommandant is van het station van Valparaiso en zich reeds met zyne schepen naar de Sandwich eilanden heeft begeven, om zich aldaar met het Engelsche eskader te vereenigen.

Spaansche Grenzen, 25 *Oct.* Men verzekert, dat het ministerie zich bezig houdt met het brengen van eenige wyzigingen in de koloniale aangelegenheden. Zoo zou Porto-Rico tot eene vryhaven worden verklaard, de tabakskultuur op de Philippynsche Eilanden zou geheel vry en de handel in dat artikel aan alle natiën vergund worden, enz.

Byzondere brieven uit Madrid melden, dat de Koningin van Spanje op den duur in zeer zwaarmoedigen gemoedstoestand verkeert, wat door sommigen aan hare briefwisseling met de Koningin moeder wordt toegeschreven; herhaaldelyk moet zy haar verlangen reeds kenbaar hebben gemaakt, om de kroon te laten varen en zich uit Spanje te verwyderen; zoo zou zy nog dezer dagen tot eene harer staats-dames gezegd hebben: "waarom wil men my verpligten hier te blyven tegen den wil van een volk, dat, verre van my te beminnen, my van zich afstoot, my welligt in het binnenste des harten bedreigt? Men late my buitenslands eene rust gaan zoeken, welke ik hier niet kan vinden. En wie weet of het my niet opgelegd is de Lodewyk XVI van Spanje te zyn." Men voedt de hoop, dat Isabella II na de opening der Cortes weder nieuwen moed zal vatten, wanneer het haar blykt, dat de meerderheid gestemd is voor monarchale instellingen en voor de regeerende dynastie; de blyken van gehechtheid, welke zy alsdan zal ontvangen, zullen haar, naar men hoopt, wel weder doen afzien van het voornemen om afstand te doen van den troon.

De namen van verscheidene straten der hoofdstad zyn veranderd, om die aan te nemen van den Hertog der Overwinning, van Dulce en al de leiders van de laatste omwenteling. De straat waar O'Donnell zich zoo lang heeft verborgen gehouden om tegen de Koningin Isabella zamen te spannen, heet de *straat der loyauteit!*

Parys, 7 *Nov.* Het conflict tusschen den Amerikaanschen gezant en de Fransche regering, is, zoo als reeds vroeger gemeld is, als zoodanig uit den weg geruimd. Uit deze diplomatieke kwestie schynt echter thans eene persoonlyke te voorschyn te treden.— De Heer Soulé, wiens persoonlykheid onze minister van buitenl. zaken in zyne over deze aangelegenheid gevoerde correspondentie steeds buiten het spel heeft gelaten, moet aan den Heer Drouin de l'Huys eenen zoo bitteren brief geschreven hebben, dat hy voornemens is hem eene uitdaging te zenden: doch vooraf wil hy den Keizer daartoe vergunning vragen. Althans, zoo verhaalt de minister zelf.

Vroeger is melding gemaakt van de geschillen van den Heer Dillon, den consul van Frankryk te San Francisco, met de plaatselyke overheden, hetgeen ten gevolge heeft gehad het rigten van een verzoek om voldoening door de Fransche regering aan het kabinet van Washington. Deze zaak is thans ten einde gebragt en den 16 September is de Fransche vlag, onder het gebulder van het geschut, op het consulaat geheschen.

Het besluit, in den *Moniteur* voorkomende, waarby in Frankryk het stoken van sterken drank uit graan of andere meelsoorten, tot voedingstof dienende, wordt verboden, heeft om twee redenen opzien gebaard, ten eerste omdat men daarin een bewys ziet, dat de regering bezorgd is wegens de duurte der graanpryzen, en ten tweede omdat men te regt eene wetgeving vreest, welke eene industrie, waarin aanzienlyke kapitalen steken, kan onderdrukken, zonder eenig voorafgaand onderzoek en zonder eenige formaliteit.

Frankryk telt thans nog zeven maarschalken, te weten: Prins Jerôme, Reille, Harispe, Vaillant, Magnan, Castellane en Baraguay-d'Hilliers. Men weet, dat de wet van 5 Aug. 1836 hun getal bepaalt op 6 in vredestyd en 12 in tyd van oorlog.

De Keizer heeft de inrigting bevolen van 6 schouwburgen in het kamp van Boulogne en 1 in dat van Saint-Omer. De kosten daarvan komen ten laste van de civile lyst.

Aan een der schouwburgen op de boulevards houdt men zich thans bezig met het instuderen van een nieuw ballet, genaamd *Ballet des Flottes*, waarin zoowel de dansers als danseressen als hoofdtooi alle soorten van oorlogschepen dragen, waarmede zy al dansende allerlei krygs evolutien, zelfs in het vuur, maken.

Men heeft weder een nieuw oorlogstuig uitgevonden en daaraan den naam gegeven van *Korsikaansche karabyn.* Deze uitvinding, welke van Franschen oorsprong is, is te Brussel geperfectioneerd. De Korsikaansche karabyn overtreft alle ander soortgelyk schiettuig in gemakkelykheid en eenvoudigheid van behandeling, terwyl de kogel, daaruit geschoten, zoo veel kracht heeft, dat hy op 800 mètres afstand eene plank van 4 centimêtres dikte doorboort.

Op 31 Oct. jl. waren in geheel Frankryk 114,178 personen als slagtoffers van de cholera dit jaar gevallen. In het jaar 1852 bedroeg dit getal 120,000, in 1849 102,000 personen. Overigens neemt de ziekte hand over hand af.

Dr. Geudron heeft berekend dat sedert het begin der wereld, volgens de Heilige Schrift 26,628,843,285,075,840 individuën van het menschelyk geslacht zyn gestorven. Dit cyfer gedeeld door 3,096,000 mylen, zynde de oppervlakte van den aardbol, geeft per vierk. myl 11,826,598,732 individuën, of 1283 individuën per vierkante roede.

Te Lyon is eene inschryving geopend tot het bouwen van goede en gezonde woningen voor arbeiders. Men berekent, dat men voor den bouw van 14 groote panden 1,600.000 frs. behoeft. Bereids bedragen de inschryvingen 900,000 frs.

Onlangs zyn aan de akademie van wetenschappen te Parys exemplaren van topografische kaartjes aangeboden, welke door galvanoplastiek zyn verkregen en de hoogte der bergen met mathematische juistheid vertoonen.

Sedert eenigen tyd zag men, in de nabyheid van eene der barrières, in de Seine een ongewoon groot aantal doode honden dryven, die eenige lieden, welke men algemeen voor voddenrapers hield, zorgvuldig opvischten.— De beambten der douane kwamen op den inval deze, naar het scheen winstgevende, visschery ook eens te beproeven, en zie: by onderzoek ontdekten zy, dat de schynbaar doode honden kunstig te zamen genaaide hondenhuiden waren, die met Brabantschen kant waren opgevuld, en welke men op die wyze gepoogd heeft binnen te smokkelen.

Ter beurze te Parys heerscht niet slechts agitatie door de Oostersche kwestie, maar tevens door de onbegrypelyke stoute diefstallen, die er dagelyks plaats hebben.— Niemand, die eene portefeuille in de hand neemt zonder haar sterk vast te houden, of hy ziet haar verdwynen. Een speculant zag zich op die wys, als ware het door een onzigtbaar wezen, twintig bankbilletten van 1000 francs uit de hand nemen. Maar ook horologien, kettingen, ringen, notitieboekjes en beurzen, alles verdwynt, dan van den een, dan van den ander. De policie is met al hare voortreffelyke organisatie tot dusver de schuldigen niet op het spoor kunnen komen.

Eene onlangs op last der admiraliteit uitgegeven lyst der gedurende het jaar 1853 langs de kusten en in de wateren des Britschen ryks verongelukte schepen doet zien, dat dit getal 832 heeft bedragen; van deze zyn 369 verbryzeld, 52 door aanzeiling gezonken, 411 zwaar beschadigd.

De opstand in China, doch vooral de rooveryen der insurgenten en de daardoor belemmerde communicatien, werken zeer nadeelig op den Engelschen uitvoerhandel naar dat land, die tot dusver gedreven werd onder de waarborgen van de sedert 1842 gesloten tractaten. Gedurende de tien eerste maanden van dit jaar is het debouché van katoenen stoffen in China met eene waarde van £ 1,000,000 verminderd, vergeleken met hetzelfde tydvak van 1853, zoodat de handel in Manchester daarvan den noodlottigen invloed maar al te wel heeft ondervonden.

Sedert geruimen tyd werden in Engeland pogingen in het werk gesteld, om, uit hoofde van de duurte der lompen, eene andere grondstof voor de fabrikaadje van het papier te vinden. De *Times* had zelfs eene premie van 5000 £ op die ontdekking gesteld. Na verschillende vruchtelooze proefnemingen met eenige surrogaten, heeft thans een zekere Andrews te Montreal in Canada ontdekt, dat de immortelles, waarvan men in Canada bedden maakt, eene voor papier-bereiding zeer geschikte stof opleveren. De genoemde plant wordt in Amerika in overvloed aangetroffen.

De Engelsche voorstanders van beschermende invoerregten op buitenlandsche graan zeggen dat de landbouwers die kunstmatig hooge pryzen noodig hebben, als aansporing tot nyverheid, en om te verhoeden dat men gaandeweg de bebouwing der minst goede gronden late varen; hetgeen ten gevolge zou hebben dat Engeland van de vreemden zou gaan afhangen voor de noodzakelykste levensbehoeften, en alzoo op sommige tyden als de aanvoer ophoudt, buiten staat zou zyn om zyne inwoners het noodige voedsel te verschaffen. Hoe meer men het onderwerp nagaat, hoe meer men ziet dat de tegenwerping ongegrond is. De ondervinding der laatste jaren toont dat lage pryzen geenszins verlating van grond ten gevolge hebben, maar veeleer is het tegendeel gebeurd. Lage pryzen zyn een aansporing tot grooter inspanning en vlyt by den landbouwer.

Van 1811 tot 1820 was de tarw-opbrengst van Engeland toereikend om 13 millioen inwoners te voeden, de jaarlyksche consumtie per hoofd der bevolking op circa drie mud tarwe rekenende. De gemiddelde prys der tarwe in dat tydvak was p. m. ƒ17 per mud, en de bevolking 13½ millioen. Gedurende de volgende 10 jaren waren er circa 2 millioen monden meer te voeden — maar wat was de gemiddelde prys in dien tyd? Dis was gedaald tot ƒ13, dat is p. m. ƒ5 per mud minder dan de prys, dien men in 1810 zeide volstrekt noodig te hebben om tarwe te kunnen bouwen, welken prys men had gehoopt te bewaren door alle vreemd graan uittesluiten, zoodra de prys beneden ƒ16 zou vallen. In het volgende tiental jaren waren er 17½ millioen inwoners, en de pryzen waren nog lager, tot onder ƒ12 per mud. Men ziet dus dat de tarw-opbrengst toenam, niettegenstaande dalende pryzen — ten minste de verbruikers vermeerderden met 27 pCt., terwyl de pryzen circa 29 pCt. daalden. De berekening op denzelfden grondslag kan by de laatste 10 jaar niet worden toegepast: ten eerste wegens den hongersnood in Ierland; ten andere wegens de slooping van het beschermend stelsel; doch er is alle reden om te gelooven dat de nog lagere pryzen door buitenlandsche mededinging veroorzaakt, (zoodat de middenprys van de tarwe in Engeland nu de helft is van den prys, dien men in 1815 onmisbaar rekende om graan te kunnen bouwen)—de aansporing tot bebouwing nog grooter hebben gemaakt. Door drainings en krachtige meststoorten, is de gemiddelde opbrengst per Bunder grooter dan vroeger, en zy vermeerdert by den dag. Ten onregt zou men dus beweren dat de toegenomen invoeren van graan de plaats moeten hebben vervangen van het vroeger verbruikt inlandsche graan, ten nadeele der Engelsche pachters. Die veronderstelling wordt door de feiten weersproken. Men zegge veeleer dat deze ongewende aanvoeren van voedsel een welkome vermeerdering was voor diegenen, die zich vroeger met een soberder deel hadden moeten vergenoegen. Die aanmerkelyke aanvoeren geven een onmiskenbaar bewys van het gebrek dat vroeger moet geleden zyn.

Alleen zy, die het onderwerp naauwkeurig hebben onderzocht, kunnen weten hoeveel welvaart of ellende—zoowel zedelyk als ligchamelyk—afhangt van de duurte of lage pryzen van het voedsel. Die gevolgen worden vooral gevoeld door dat gedeelte van het volk, dat niet zelf voor zyne belangen kan zorgen, daar het geen invloed op de wetgeving heeft,—en dat alzoo des te meer aanspraak heeft op de zorg en oplettendheid der hoogere klaasen.—Zy vereischen die byzondere hulp en die belangstelling, al ware het alleen uit eigenbelang der meervermogenden;—want door gebrek aan verlichting zyn de lagere standen aan allerlei verleiding en inblazingen blootgesteld, en door hun aantal en krachten zyn zy gevaarlyk in dezelfde verhouding.

Wy hebben alreeds gesproken van den voordeeligen invloed van lage graanpryzen op de landbouwende arbeiders, eene klasse, die in Engeland langen tyd op den allerlaagsten trap der maatschappy heeft gestaan.—Zien wy nu welken invloed diezelfde lage pryzen op de arbeidende klassen in de steden hebben uitgeoefend, en te dien einde nemen wy de getuigenis over van den Heer Harris, een der oudste predikanten, zoowel in jaren als in ondervinding, van het Oostelyk Gedeelte van Londen. Zyne gemeente, waar by de laatste 30 jaren onophoudelyk is werkzaam geweest, is een van die achterbuurten der stad, waar behoeftige arbeiders gaandeweg heen trekken, daar zy in andere gedeelten niet die lage huishuur vinden, die hen hier aanlokt. De brief dien wy hier aanhalen verscheen den 7den Maart 1851 in de *Times*.—Hy is zoo overtuigend, dat wy meenen niet beter te kunnen doen, dan hem hier af te schryven.—Deze getuigenis is by uitnemendheid van dien practischen aard, die dadelyk overwint, en de overtuiging geeft, welk eene onschatbare waarde die lage pryzen voor millioenen ingezetenen met zich voeren. Wy meenen dat niemand die verklaring kan lezen, zonder zich geheel te vereenigen met een stelsel, waarvan de welvaart van zoo vele armen, voor ligchaam en ziel, onafscheidelyk afhangt.

"Myn district, Mile-end New Town, heeft " langen tyd gedongen naar een' rampzaligen " en niet zeer benydenswaardigen voorrang " in ellende, onder de arme districten van " Spitalfields.—Armoede en buitengewoon " lyden en rouw hebben ons eene soort van beklagenswaardige beroemdheid verworven. " Zoo is Mile-end New Town geweest. Zoo " is het thans voor een groot gedeelte niet " meer, en met den Goddelyken zegen zal " het spoedig nergens meer zoo wezen.—In " de laatste drie jaren is hier eene zigtbare " verbetering geweest in den toestand der ar" men; een merkbare vooruitgang naar een " gezonder en beteren staat. Ik vind niet " meer die verzwakkende, hopelooze ellende " in de woningen der armen, waaraan ik " reeds jaren lang gewoon was; eene groote " verbetering zoowel in den maatschappely" ken als in den zedelyken toestand is tast" baar en niet te betwyfelen. Meest in alle " huizen vind ik brood, en genoeg brood, te " eten, en by die verbetering van voedsel, ee" ne verbetering in het gedrag en in de stem" ming der bevolking. En wat, zoo vraag ik, " heeft die verandering bewerkt?—Het is " niet geweest dat de inspanning en bemoei" jingen der geestelyke leeraars zyn vermeer" derd—het is niet dat wy een gelukkiger " uitslag aan onze herderlyke pligten en huis" bezoekingen kunnen toeschryven; ook is " het niet geweest door toegenomen mede" werking van de vermogenden in deze na" buurschap, wier milde liefdadigheid nim" mer lofspraak behoefde.—Neen, mynheer, " door geen dezer middelen zyn die groote " zegeningen ons overkomen, maar door het" geen men noemt "Vryen Handel," of een" voudig door de daadzaak, dat het volk het " voedsel binnen zyn bereik zag gebragt, " door het opheffen van wetten, die den prys " van alle noodzakelyke levensbehoeften ver" hoogden, en alzoo de armen met een drukkenden en nederbuigenden last bezwaar" den.—Ik beschouw de opheffing van die " belasting op het voedsel der armen als de " grootste weldaad, die immer aan de lagere " klassen der maatschappy is geschonken.— " Dagelyks ben ik getuige, te midden van " 10,000 myner gemeenteleden,—van de ze" geningen, die zy met zich voerde."

Ziedaar daadzaken. Nu is het onmogelyk aan te nemen dat dit geval van Mile-end New Town eene uitzondering zoude zyn—dezelfde oorzaken moeten werken in alle plaatsen, die in dezelfde omstandigheden zyn, en het zou dus zeer verwonderlyk geweest zyn, indien andere onderzoeken omtrent dezelfde zaak tot andere uitkomsten waren ge raakt.—Maar dit is ook niet het geval.—Geneesheeren, die door hunne betrekking met de gewoonten en den aard der arbeidende klassen door hunne hospitaal praktyk waren bekend geworden, hebben opgemerkt dat in de laatste twee jaren ontwyfelbaar eene verandering te bespeuren was; dat de ligchamen meer vatbaar waren voor genezing, dat er by ziekten meer kansen voor herstel aanwezig waren dan in eenig vroeger tydperk, zoover zy zich heugen konden.—Volgens de krachtige uitdrukking van een der meestbekende hospitaal-geneesheeren, — "dat zy meer hebben van roodbloedige dieren," de klasse, waartoe zy volgens de natuurlyke geschiedenis behooren.—*De Economist.*

De onlangs door het parlement gemaakte wet, houdende bepalingen tot verbetering van jeugdige misdadigers, is thans in Engeland in werking gebragt. Haar beginsel is dat de Staat bevoegd is om de plaats van misdadige of achtelooze ouders in te nemen in de zorg voor hunne kinderen, jeugdige misdadigers in een niet tot straf, maar tot verbetering ingerigt gesticht te plaatsen, en de kosten hunner verpleging in hetzelve, zoo veel mogelyk, op de ouders te verhalen.

Hoe de Engelschen goede zangers betalen, blykt uit de volgende voorbeelden. Voor de drie concerten, welke by gelegenheid van de nieuwe St. George-zaal, te Liverpool zyn gegeven, ontving Miss Clara Novello 300, Mad. Viardot Garcia 300, de Heer Formes 250 guinjes enz. Ook te Norwich zyn dezelfde sommen toegekend.

Onlangs is te Bordeaux de laatste afstammeling van Toussaint Louverture overleden. Hy genoot van de regering een vry aanzienlyk pensioen, maar volgens de dagbladen van Bordeaux, was zyn inkomen niet voldoende om zyne zucht tot weldadigheid te voldoen. Men zegt, dat hy hoogstbelangryke aanteekeningen omtrent het leven van zynen beroemden vader heeft nagelaten.

In het met ultimo Augustus eindigende jaar zyn in de beetwortel suikerfabrieken in Frankryk geproduceerd 76,951,000 kilogrammen suiker, tegen 75,275,000 in het vorige jaar.

Te Havre zyn proeven genomen met eene uitvinding om de zeilen der schepen in zee te reeven, zonder dat de manschap in de masten behoeft te klimmen. Het mechanisme is zeer eenvoudig; de proeven zyn goed gelukt.

Voor de werkzaamheden aan het Louvre wordt thans gebruik gemaakt van eene verlichtings-wyze, welke de werklieden in staat stelt, om hunnen arbeid des nachts voort te zetten. Dit licht gelykt op dat van eene heldere maneschyn.

De vervaardiging van lucifers houdt elken dag te Parys tien duizend werklieden bezig. Een enkel huis levert dagelyks 4,840,000 lucifers.

Men verzekert, dat thans bepaaldelyk het plan is vastgesteld tot het aanleggen te Boulogne van eene hulphaven, waarin de grootste vaartuigen een toevlugtsoord zouden vinden. De kosten worden op 18 á 20 millioen fr. begroot.

De beroemde geneesheer Dr. Marc d'Espine, tracht uit den loop, welken de cholera sedert 1832 genomen heeft, te kunnen opmaken, dat deze ziekte in eene niet verre toekomst haar bezoek in Europa geheel zal staken.

Jaarlyks worden in Berlyn geconsumeerd de volgende hoeveelheden brandstof: 258,000 vadem hout, 70,500 vadem turf, 97,500 tonnen houtskolen, 2,260,000 tonnen steenkolen, 277,000 tonnen bruinkool, 1,096,600 tonnen coke, 1,288,000 stuks koolballen.

KOLONIALE SECRETARY.

Aanzoek voor Manumissie.

TWEEDE AFKONDIGING.

1854.

No. 50. Nov. 3. van het slavenmeisje *Dorothea*, oud 5 jaren, dochter van *Dorina*, toebehoorende aan *David Capriles Junior* te Aruba.

„ 51. Dec. 5. van den slaaf *Martien*, oud 39 jaren, moedersnaam onbekend, toebehoorende aan *Joseph Gomez Casseres* te St. Thomas.

„ 52. „ „ van het slavenkind *Johannes Albert Pancracio*, oud 7 maanden, zoon van *Leonina*, toebehoorende aan *Johannes Cornelis Zimmerman.*

De Koloniale Secretaris,
J. SCHOTBORGH Hz.

Gedrukt ter Drukkery van
A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN wz.